

NGUYỄN ĐÀI TRANG. **Hồ Chí Minh - Nhân văn và Phát triển**. H.: Chính trị quốc gia-Sự thật, 2013, 396 tr., Vb 50994.

Cuốn sách đưa ra các luận giải chi tiết về cuộc đời và sự nghiệp của Hồ Chí Minh - một vĩ nhân với một nhân cách vượt thời gian, tỏa sáng vượt qua biên giới một đất nước bi tráng và đẹp rạng ngời. Trong nội dung sách, tác giả đi sâu phân tích *Lý tưởng sâu xa Hồ Chí Minh* và sức ảnh hưởng mạnh mẽ đến một dân tộc nghèo, bị áp bức nhưng đã đoàn kết đánh thắng ba cường quốc thực dân trong thế kỷ XX cũng như ý nghĩa áp dụng bối cảnh phát triển đất nước hiện nay. Sách gồm 7 chương.

Chương 1 nói tới tầm nhìn về hòa bình và hợp tác quốc tế của Hồ Chí Minh, từ thời gian đầu Người ở nước ngoài để tìm ra con đường giải phóng dân tộc và khi về nước lãnh đạo cuộc cách mạng.

Chương 2 làm rõ các mặt chính của *Lý tưởng sâu xa Hồ Chí Minh* bao gồm các vấn đề về độc lập dân tộc, hòa bình, tiến bộ xã hội, quan điểm “lấy dân làm gốc” và phát huy dân chủ của Người.

Chương 3 chỉ rõ mục tiêu phát triển của một dân tộc là phải giành lại độc lập và tự do từ các thế lực thực dân và đế quốc.

Chương 4 phân tích các chiến lược của một nước nhỏ để đối phó và thương lượng với các nước mạnh hơn, từ chính trị đến quân sự và phát triển kinh tế.

Chương 5 bàn về tầm quan trọng của sự phát triển nguồn nhân lực và bảo vệ môi trường để tiến tới phát triển bền vững.

Chương 6 nói về “ham muốn tột bậc” của Hồ Chí Minh trong việc đem lại

hạnh phúc cho nhân dân là mục tiêu cao nhất của phát triển.

Chương 7 đề cập vai trò quan trọng của sự lãnh đạo trong việc đoàn kết toàn dân để phục vụ lợi ích dân tộc, và đoàn kết với các dân tộc để xây dựng một thế giới trong đó mọi người có cùng cơ hội được tự do và hạnh phúc.

TV.

NGUYỄN HỮU HOÀNH (chủ biên), NGUYỄN VĂN LỢI, TẠ VĂN THÔNG. **Ngôn ngữ, chữ viết các dân tộc thiểu số ở Việt Nam (Những vấn đề chung)**. H.: Từ điển Bách khoa, 2013, 371 tr., Vb 50999.

Nội dung sách là một phần kết quả nghiên cứu của đề tài cấp Bộ “Ngôn ngữ các dân tộc thiểu số ở Việt Nam” (giai đoạn 1: 2011-2012), trong đó trình bày những vấn đề khái quát liên quan đến các ngôn ngữ dân tộc thiểu số ở Việt Nam. Sách gồm 7 chương.

Chương I làm sáng tỏ những vấn đề chung liên quan đến khái niệm *dân tộc, dân tộc thiểu số, ngôn ngữ dân tộc thiểu số* và những nét chung nhất về ngôn ngữ dân tộc thiểu số ở Việt Nam.

Chương II phân tích cảnh huống ngôn ngữ các dân tộc thiểu số, tức toàn bộ các hình thái tồn tại của các ngôn ngữ ở Việt Nam.

Chương III tìm hiểu bức tranh ngôn ngữ các dân tộc ở Việt Nam trong bối cảnh Đông Nam Á.

Chương IV xem xét quan hệ cội nguồn của ngôn ngữ các dân tộc thiểu số ở Việt Nam.

Chương V chỉ ra các đặc điểm loại hình học của ngôn ngữ các dân tộc thiểu số ở Việt Nam.

Chương VI nêu lên tình hình chung về chữ viết các dân tộc thiểu số ở Việt Nam.

Chương VII khái quát chính sách ngôn ngữ của Đảng và Nhà nước Việt Nam đối với ngôn ngữ, chữ viết các dân tộc thiểu số.

KHÁNH VÂN

LÊ VĂN TẤN. Tác giả nhà nho ẩn dật và văn học trung đại Việt Nam. H.: Khoa học xã hội, 2013, 398 tr., Vb 50959.

Tác giả nhà nho ẩn dật Việt Nam là một mẫu hình nhân cách đặc biệt thời trung đại, mang vẻ đẹp “một thời vang bóng”. Sự lựa chọn cuộc đời, nhất là ngã rẽ về phía ẩn dật của họ đã trở thành một triết lý sống, một tâm thế sống hết sức cao khiết, vượt lên trên thế tục, chẳng bợn chút bụi trần. Thực sự hình thành vào khoảng cuối thế kỷ XIII, đời ngũ tác giả nhà nho ẩn dật liên tục xuất hiện và có những đóng góp to lớn vào quá trình vận động của văn học trung đại Việt Nam từ đó cho đến hết thế kỷ XIX. Những tên tuổi lừng danh có thể kể đến như Chu Văn An, Trần Nguyên Đán, Nguyễn Trãi, Nguyễn Dữ, Nguyễn Bình Khiêm, Nguyễn Thiếp, Lê Hữu Trác, Nguyễn Khuyến...

Cuốn sách cung cấp thêm cho người đọc một hướng tiếp cận đối với một số hiện tượng văn học sử; không những thế nó còn góp phần khơi động sự quan tâm đến vấn đề loại hình học tác giả, tác phẩm, những vấn đề không chỉ của văn học Việt Nam mà còn là những vấn đề khoa học mang tính khu vực và quốc tế.

Nội dung sách được trình bày trong 3 chương:

Chương 1: Điều kiện hình thành và nhận diện loại hình tác giả nhà nho ẩn dật Việt Nam.

Chương 2: Nhận diện văn chương tác giả nhà nho ẩn dật trên phương diện chủ đề - tư tưởng và hình tượng nghệ thuật.

Chương 3: Nhận diện văn chương tác giả nhà nho ẩn dật trên phương diện thể loại và ngôn ngữ.

HOÀI PHÚC

LÊ VĂN QUÁN. Lịch sử tư tưởng chính trị - xã hội Việt Nam thời kỳ Lê - Nguyễn. H.: Chính trị quốc gia - Sự thật, 2013, 427 tr., Vb 50995.

Từ thời Lê Sơ đến thời nhà Nguyễn (thế kỷ XV-XIX) là một giai đoạn có nhiều biến đổi sâu sắc trong đời sống kinh tế, chính trị, xã hội nước ta. Qua tổng hợp, phân tích sâu sắc dựa trên những cứ liệu lịch sử phong phú, cuốn sách đem đến cho người đọc cái nhìn bao quát về những tư tưởng chính trị - xã hội nổi bật trong giai đoạn này. Sách gồm 5 chương chia thành hai phần.

Phần một xem xét lịch sử tư tưởng chính trị - xã hội Việt Nam triều Lê, bao gồm các thời kỳ: Lê sơ (thế kỷ XV); khủng hoảng và chia cắt đất nước (từ thế kỷ XVI-XVII); phong trào nông dân thắng lợi (thế kỷ XVIII); bên cạnh đó là những phân tích về khuynh hướng tư tưởng Phật giáo ở các thế kỷ XVI, XVII và XVIII.

Phần hai xem xét lịch sử tư tưởng chính trị - xã hội Việt Nam triều Nguyễn, trong đó tác giả khái lược lịch sử tư tưởng chính trị - xã hội Việt Nam triều Nguyễn (thế kỷ XIX); quá trình hình thành và phát triển chủ nghĩa yêu nước ở Việt Nam; vấn đề canh tân và bảo thủ trong tư tưởng Việt Nam nửa cuối thế kỷ XIX; cuộc đấu tranh tư tưởng giữa phái chủ hòa và phái chủ chiến; và những ảnh hưởng của một số tôn giáo đối với phong trào nhân dân chống thực dân Pháp ở triều Nguyễn.

HÀ LINH